

ТЕМА: РЕКУРЕНТНИ ОТНОШЕНИЯ. ГРАФИ. ДВОИЧНИ
ФУНКЦИИ
РЕШЕНИЯ

Задача	1	2	3	4	5	Макс.
получени точки						
от максимално	15	15	15	15	15	65

Задача 1: (15т.) Намерете рекурентно отношение и начални условия за броя на думите с дължина n над азбуката $A = \{a, b, c\}$ за произволно $n \in \mathbb{N}$, всяка от които съдържа нечетен брой букви a . Решете полученото рекурентно отношение. Определете броя на тези думи с дължина $n = 10$.

Решение:

Нека $n \in \mathbb{N}$, W_n е множеството от думи над азбуката A с дължина n , $S_n \subseteq W_n$ - множеството от думи, всяка от които съдържа нечетен брой букви a , $|S_n| = a_n$ и ε е празната дума. Тогава:

$a_0 = 0$, защото $W_0 = \{\varepsilon\}$, от което следва, че $S_0 = \emptyset$

$a_1 = 1$, защото $W_1 = \{a, b, c\}$, от което следва, че $S_1 = \{a\}$

$a_2 = 4$, защото $W_2 = \{aa, ab, ac, ba, bb, bc, ca, cb, cc\}$, от което следва, че $S_2 = \{ab, ac, ba, ca\}$

Нека $n \geq 2$. Всяка дума δ от S_n е от един от следните три вида:

а) $\delta = \omega b, \omega \in S_{n-1}$

б) $\delta = \omega c, \omega \in S_{n-1}$

в) $\delta = \omega a, \omega \in W_{n-1}$ и съдържа четен брой букви a

Следователно, $S_n = A_1 \cup A_2 \cup A_3$, където $A_1 \subseteq S_n$ - множеството от думи от вида а), $A_2 \subseteq S_n$ - множеството от думи от вида б), $A_3 \subseteq S_n$ - множеството от думи от вида в), като множествата са непересичащи се и съгласно принципа на събирането $|S_n| = |A_1| + |A_2| + |A_3|$, където:

$|A_1| = |S_{n-1}|$, защото на всяка дума $\delta \in A_1$ еднозначно съответства дума $\omega \in S_{n-1}$,

$|A_2| = |S_{n-1}|$, защото на всяка дума $\delta \in A_2$ еднозначно съответства дума $\omega \in S_{n-1}$,

$|A_3| = |W_{n-1}| - |S_{n-1}|$, съгласно принципа на изваждането.

И така, получихме следното линейно нехомогенно рекурентно отношение: $a_n - a_{n-1} = 3^{n-1}$.

Решаване на рекурентното отношение:

1. Определяне на общото решение на съответното линейно хомогенно рекурентно отношение $a_n - a_{n-1} = 0$:

1.1. Определяне на корените на характеристичното уравнение и съответните им кратности: $x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1$ с кратност 1

1.2. Представяне на общото решение: $a_n^c = A \cdot 1^n$

2. Определяне на частно решение на линейното нехомогенно рекурентно отношение: $a_n^p = B \cdot 3^n$

3. Събиране на решенията от т.1 и т.2 и получаване на решението в общ вид: $a_n = A + B \cdot 3^n$

4. Използване на началните условия за определяне на константите от т.3

$$A + B = 0$$

$$A + 3B = 1 \Rightarrow 2B = 1 \Rightarrow B = \frac{1}{2} \Rightarrow A = -\frac{1}{2}$$

$$\text{Следователно, } a_n = \frac{3^n - 1}{2}.$$

Съгласно формулата, броят на думите с дължина $n = 10$, всяка от които съдържа нечетен брой букви a , е $a_{10} = \frac{3^{10} - 1}{2} = 29524$.

Същият брой се получава, използвайки полученото рекурентно отношение, както се вижда от следващата таблица.

n	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3^{n-1}		1	3	9	27	81	243	729	2187	6561	19683
a_n	0	1	4	13	40	121	364	1093	3280	9841	29524

Задача 2: (15т.) Докажете, че ако $G(V, E)$, $|V| \geq 3$ е Хамилтонов граф, то той няма срязващ връх. Срязващ връх е всеки връх, такъв че при отстраняването на него и отстраняването на ребрата, инцидентни с него, броят на свързаните компоненти се увеличава.

Решение:

Допускаме противното, че G има срязващ връх $v_1 \in V$. Нека $G'(V', E')$, където $V' = V \setminus \{v_1\}$ и $E' \subset E$, е графът, получен от G чрез отстраняването на v_1 и ребрата, инцидентни с него. Графът G' има $k \geq 2$ свързани компоненти $G_1(V_1, E_1), \dots, G_k(V_k, E_k)$. Нека $v_1, v_2, v_3, \dots, v_n, v_1$ е Хамилтонов цикъл на графа G и $v_2 \in V_1$. От $v_2 \neq v_1$ и $v_3 \neq v_1$ следва, че $(v_2, v_3) \in E$, а от последното следва, че $v_3 \in V_1$. Аналогично получаваме, че $v_4 \in V_1, \dots, v_n \in V_1$. Следователно, G' има една свързана компонента - противоречие.

Следователно, Хамилтоновият граф G няма срязващ връх.

Задача 3: (15т.) Дадени са формулите

$$\mathfrak{A} = (x \vee \bar{y}) \downarrow (\bar{x} \rightarrow (y \rightarrow z)) \vee xz$$

$$\mathfrak{B} = (y \rightarrow (x \vee z)) \oplus xz \oplus 1$$

а) Докажете, че формулите са еквивалентни

Решение:

За всяка от формулите ще намерим стълба на функцията, представена със съответната формула.

x	y	z	$x \vee \bar{y}$	$\bar{x} \rightarrow (y \rightarrow z)$	xz	$\mathfrak{A}$	$y \rightarrow (x \vee z)$	$xz \oplus 1$	$\mathfrak{B}$
0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
0	0	1	1	1	0	0	1	1	0
0	1	0	0	0	0	1	0	1	1
0	1	1	0	1	0	0	1	1	0
1	0	0	1	1	0	0	1	1	0
1	0	1	1	1	1	1	1	0	1
1	1	0	1	1	0	0	1	1	0
1	1	1	1	1	1	1	1	0	1

Очевидно формулите $\mathfrak{A}$ и $\mathfrak{B}$ представят една и съща функция, следователно са еквивалентни.

б) Намерете стълба на функцията, представена с горните формули

Решение:

$$f(x, y, z) = (0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 \ 1 \ 0 \ 1)$$

в) Определете свършената дизюнктивна нормална форма на функцията

Решение:

$$f(x, y, z) = \bar{x}y\bar{z} \vee x\bar{y}z \vee xyz$$

г) Представете функцията с полином на Жегалкин

Решение:

$$f(x, y, z) = xyz \oplus xy \oplus xz \oplus yz \oplus y$$

Задача 4: (15т.) Булевата функция $f(\tilde{x}^n)$ се нарича симетрична точно тогава, когато $f(x_1, x_2, \dots, x_n) = f(x_{i_1}, x_{i_2}, \dots, x_{i_n})$ за всяка пермутация на променливите. Намерете броя на симетричните булеви функции на n променливи.

Решение:

Нека $f(x_1, x_2, \dots, x_n) : J_2^n \rightarrow J_2$ е симетрична булева функция на n променливи. Да разгледаме произволен вектор от дефиниционното й множество $\tilde{\alpha} = (\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n)$. Тъй като функцията е симетрична, то $f(\tilde{\alpha}) = f(\alpha_{i_1}, \alpha_{i_2}, \dots, \alpha_{i_n})$, за всеки вектор $\alpha' = (\alpha_{i_1}, \alpha_{i_2}, \dots, \alpha_{i_n})$, получен чрез пермутация на елементите на вектора $\tilde{\alpha}$.

И така, ако определим стойността на функцията в един вектор, то тя се доопределя върху всички вектори със същото тегло. Различните възможни тегла на вектори в J_2^n са $n + 1$, следователно броят на търсените функции е 2^{n+1} .

Задача 5: (15т.) Операцията *декартово произведение на графи* се дефинира по следния начин. Нека $G_1 = (V_1, E_1)$ и $G_2 = (V_2, E_2)$ са произволни графи. Декартовото произведение $G_1 \times G_2$ е графът $G = (V, E)$, където $V = V_1 \times V_2$, а всеки два върха (u_1, u_2) и (v_1, v_2) на G са съседни тогава и само тогава, когато $((u_1 = v_1) \text{ и } (u_2, v_2) \in E_2)$ или $((u_2 = v_2) \text{ и } (u_1, v_1) \in E_1)$.

Докажете по индукция, че n -мерният хиперкуб Q_n има диаметър n . За целта използвайте следната рекурсивна дефиниция на n -мерен хиперкуб:

1. $Q_1 = K_2$
2. $Q_{n+1} = K_2 \times Q_n$

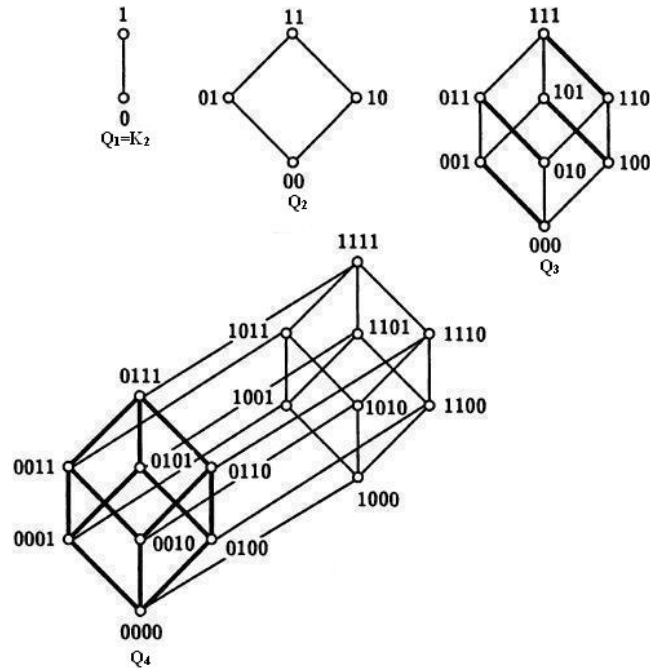
Пример: На следващата рисунка са показани графите:

$$Q_1 = K_2 = (\{0, 1\}, \{(0, 1)\})$$

$$Q_2 = K_2 \times Q_1$$

$$Q_3 = K_2 \times Q_2$$

$$Q_4 = K_2 \times Q_3$$

Решение: Ще докажем по индукция следното твърдение:

$P(n)$: Диаметърът на графа $Q_n(V_n, E_n)$ е n .

1. База: $n=1$

$P(1)$: Диаметърът на графа Q_1 е 1

Твърдението очевидно е истина.

2. Индукционно предположение:

$P(k)$ е истина за някое $k \geq 1$.

3. Ще докажем $P(k + 1)$: Диаметърът на графа $Q_{k+1}(V_{k+1}, E_{k+1})$ е $k + 1$.

Първо ще проверим, че разстоянието между произволни два върха на графа е най-много $k + 1$.

Нека $u, v \in V_{k+1}$, $u = (x, u')$, $v = (y, v')$ където x, y са двата върха на K_2 ; $u', v' \in V_k$. Да означим с $p = u', w_1, w_2, \dots, w_r, v'$ най-късия път между върховете u' и v' в графа Q_k . Съгласно индукционното предположение, диаметърът на графа Q_k е k , следователно разстоянието между върховете u' и v' е най-много k , т.е. $|p| \leq k$.

Ще разгледаме два случая:

1. $x = y$

Съгласно дефиницията на графа Q_{k+1} , редицата от негови върхове:

$p' = (x, u'), (x, w_1), (x, w_2), \dots, (x, w_r), (x, v')$ формира път между върховете u и v в този граф и неговата дължина е $|p'| = |p| \leq k$. Ако допуснем, че между u и v има по-къс път $q' = (x, u'), (x, z_1), (x, z_2), \dots, (x, z_s), (x, v')$, то тогава пътят $q = u', z_1, z_2, \dots, z_s, v'$ в Q_k ще бъде по-къс от p , което е противоречие с избора на p .

2. $x \neq y$

Да разгледаме върха $t = (x, v') \in V_{k+1}$. Сега да използваме отново пътя p в графа Q_k и да образуваме пътя от връх u до връх v през връх t в графа Q_{k+1} : $p'' = (x, u'), (x, w_1), (x, w_2), \dots, (x, w_r), (x, v'), (y, v')$. Този път има дължина най-много $k + 1$, тъй като $|p''| = |p'| + 1 \leq k + 1$. Допускането, че p'' не е най-късият път между u и v отново ще ни доведе до противоречието с избора на пътя p .

Следователно, разстоянието между произволно избрани върхове в графа Q_{k+1} не надминава $k + 1$, т.е. диаметърът на графа не надминава $k + 1$.

Остава да докажем, че в графа има два върха на разстояние $k + 1$. За целта да разгледаме два върха от графа Q_k , които са на разстояние k . Такива има, защото диаметърът на графа е k . Нека това са върховете u' и v' , а най-късият път между тях е $p = u', w_1, w_2, \dots, w_s, v'$ с дължина $|p| = k$. Тогава редицата от върхове на графа Q_{k+1} : $p' = (x, u'), (x, w_1), (x, w_2), \dots, (x, w_s), (x, v'), (y, v')$ формира път в графа и има дължина $k + 1$.

С това твърдението на задачата е доказано.